

Brüsszel, 2023.10.18.
COM(2023) 641 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

**a kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó uniós
ütemtervről**

1. BEVEZETÉS

Napjainkban az Európát veszélyeztető egyik legsúlyosabb biztonsági fenyegetés a szervezett bűnözés által irányított kábítószer-kereskedelem, és a helyzet súlyosbodik: egyértelműen igazolja ezt, hogy példátlan mértékben növekszik az Európában hozzáférhető tiltott kábítószer, különösen a Dél-Amerikából származó kokain mennyisége. 2023 augusztusában mindössze két hétbe telt el, amíg megdőlt a Rotterdamban (Hollandia) lefoglalt 8 tonna kokain által képviselt mennyiségi rekord az Algeciras kikötőjében (Spanyolország) talált 9,5 tonna kábítószer lefoglalása révén. Egyre nagyobb aggodalomra ad okot a világszerte csempészett szintetikus kábítószer Európa-ban történő előállítás és terjedése is. Az Europol és a Kábítószer és Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) által készített közös elemzés kimutatta, hogy **a kábítószer-kereskedelem a szervezett bűnözés egyik legjövődolmezőbb tevékenysége**, amely a becslések szerint globális szinten a bűnözésből származó jövedelem mintegy egyötödét teszi ki¹.

A hatalmas nyereség megszerzése érdekében a bűnözői hálózatok szélsőséges erőszakot, korrupciót és megfélemlítést alkalmaznak². Ahhoz is rendkívül jól értenek, hogy összeköttetéseket alakítsanak ki és leplezzék a terveiket, amint azt titkosított kommunikációs eszközök, például az EncroChat felszámolása is igazolta, ami legalább **6 558 őrizetbe vételhez vezetett világszerte**³. A gazdasági és pénzügyi bűncselekmények kulcsszerepet játszanak valamennyi bűnözői tevékenység támogatásában, a korrupció pedig alapvető fontosságú a bűnözői hálózatok számára. Az Europol becslései szerint az EU-ban működő bűnözői hálózatok 60 %-a alkalmaz korrump módszereket illegális céljainak elérésére. 2020-ban és 2021-ben évente átlagosan mintegy **4,1 milliárd EUR értékű bűncselekményből származó vagyont** foglaltak le az uniós tagállamokban. Ez komoly növekedést jelent a korábbi évekhez képest, de még mindig nem éri el a szervezett bűnözésből származó becsült éves jövedelem 2 %-át⁴. Ezt a tiltott tevékenységekből származó hatalmas bevételt más bűncselekményekre használják fel, és azt professzionális pénzmosó-kartellek mossák tisztára. A bevételeket ezután arra fordítják, hogy beszivárognak a legális gazdaságba, ami messzemenő és destabilizáló következményekkel jár a társadalomra, a jogállamiságra és a hatóságokba vetett bizalomra nézve.

E fenyegetés szembeszökő következményeként a bűnözők globális tevékenysége és a kábítószer-kereskedelem ellátási láncai felett gyakorolt szoros ellenőrzésük az utcai erőszak elburjánzásához vezetett. A sok áldozat nemcsak a rivális bandák tagjai körül került ki, hanem ártatlan emberek is áldozatul estek. 2023 folyamán a kábítószerrel kapcsolatos erőszak következtében veszítette életét egy 11 éves lány januárban Antwerpenben (Belgium), egy 10 éves fiú augusztusban Nîmes-ben (Franciaország) és egy 13 éves fiú szeptemberben

¹ https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets_en

² <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

³ <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/dismantling-encrypted-criminal-encrochat-communications-leads-to-over-6-500-arrests-and-close-to-eur-900-million-seized>

⁴ [The Other Side of the Coin: An Analysis of Financial and Economic Crime](#) (Az érme másik oldala: a pénzügyi és gazdasági bűnözés elemzése) [Europol \(europa.eu\)](https://www.europol.europa.eu)

Stockholmban (Svédország). Emellett becslések szerint 2021-ben az EU-ban 6 200-an haltak meg kábítószer-túladagolás következtében⁵.

A fenyegetés mértéke és globális hatóköre **határozott és tartós cselekvést** tesz szükségessé mind uniós, mind globális szinten. A Bizottság ezért javaslatot tesz a kábítószer-kereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó uniós ütemtervre. Az ütemterv 17 intézkedést határoz meg a következő négy kiemelt területen: a logisztikai központok rezilienciájának erősítése együttműködésben az Európai Kikötők Szövetségével, a bűnözői hálózatok felszámolása, a megelőzési erőfeszítések fokozása és a nemzetközi partnerekkel való együttműködés megerősítése. Ezeket az intézkedéseket 2024-ben és 2025-ben kell végrehajtani.

2. UNIÓS STRATÉGIA ÉS REAGÁLÁS

A **szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló 2021–2025-ös uniós stratégia**⁶, valamint az **EU 2021–2025-re szóló drogstratégiája és az ahhoz kapcsolódó cselekvési terv**⁷ (a továbbiakban: az uniós stratégiák) az EU és a tagállamok e fenyegetések elleni együttes fellépésén alapuló holisztikus uniós szakpolitikákat határoznak meg.

Az EU jelenleg hajtja végre ezeket a stratégiákat, és továbbra is azok céljainak teljesítésén fog munkálkodni, amint azt a biztonsági unióra vonatkozó uniós stratégiáról szóló hatodik eredményjelentés⁸ is kiemeli. A szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló uniós stratégia hozzájárul a bűnözői hálózatok elleni küzdelem terén tett közös uniós erőfeszítések fokozásához. A drogstratégiával és cselekvési tervvel az EU egyidejűleg azt is meghatározta, hogy milyen tevékenységet kell folytatni egy olyan kiegyensúlyozott és multidiszciplináris megközelítés kialakítása érdekében, amelynek célja a kábítószer-kínálat csökkentése a biztonság erősítése révén, a kábítószer iránti kereslet visszaszorítása a megelőzési, kezelési és gondozási szolgáltatások segítségével és a kábítószerekkel kapcsolatos ártalmak kezelése. A stratégiában foglaltaknak megfelelően a Bizottság 2024-ben elindítja a drogstratégia végrehajtására vonatkozó külső értékelést, hogy 2025 tavaszán benyújtsa a jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

Ami a **szakpolitikai kezdeményezéseket** illeti, a Bizottság **több jogalkotási javaslatot** terjesztett elő a bűnözői hálózatok elleni küzdelmet célzó uniós jogszabályok megerősítése érdekében. Idetartozik a vagyonvisszaszerzési és elkobzási irányelv⁹ megerősítése, az (EU) 2019/1153 irányelv módosítása, amely lehetővé teszi az illetékes hatóságok számára a központi bankszámla-nyilvántartásokhoz való hozzáférést, ami megkönnyíti a pénzügyi nyomozásokat¹⁰, valamint a pénzmosás elleni küzdelemre vonatkozó uniós szabályok megerősítését célzó

⁵ 2023. évi európai kábítószer-jelentés, EMCDDA, https://www.emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2023/drug-induced-deaths_en

⁶ COM(2021) 170 final.

⁷ COM(2020) 606 final.

⁸ COM(2023) [a pontos hivatkozás beillesztendő, amint rendelkezésre áll].

⁹ COM(2022) 245 final.

¹⁰ COM(2021) 429 final.

csomag¹¹. A Bizottság az EU vámuniójának reformjára irányuló javaslatot is elfogadott¹². Ez jelentős mértékben meg fogja erősíteni a vámhatóságok azon képességét, hogy megakadályozzák a nem biztonságos vagy illegális áruk Unióba való belépését, és jelentősen javítani fogja a vámhatóságok és a büntetőhatóságok közötti együttműködést. Emellett a Bizottság 2023 májusában javaslatot tett a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó uniós szabályok megerősítésére¹³.

Az **Európol megbízatásának** megerősítése¹⁴, az operatív rendőrségi együttműködésre vonatkozó ajánlásokat¹⁵ megalapozó **rendőrségi együttműködési kódexjavaslat**, valamint a tagállamok büntetőhatóságai közötti információcseréről szóló irányelv¹⁶ elfogadása fokozta a **büntetőhatóság kapacitását**. A **prümi rendelet** javasolt **felülvizsgálata** még inkább hozzá fog járulni ezekhez az erőfeszítésekhez¹⁷.

Az elmúlt években az **EU igazságügyi válaszlépései** is javultak: létrehozták az Európai Ügyészséget (EPPO)¹⁸ az Európai Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekmények elkövetőivel szembeni nyomozás lefolytatásáért, valamint a személyek büntetőeljárás alá vonásáért és bíróság elé állításáért felelős független ügyészségként. Az Európai Ügyészség továbbá hatáskörrel rendelkezik bünszervezetben való részvétellel kapcsolatos bűncselekmények tekintetében is, ha az ilyen bünszervezet által folytatott büntetendő tevékenység elsősorban az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmény elkövetésére irányul. Emellett annak érdekében, hogy a rendőrségi és igazságügyi hatóságok könnyebben és gyorsabban férhessenek hozzá a szükséges információkhoz, az EU elfogadta az **elektronikus bizonyítékokhoz** való határokon átnyúló hozzáférésre vonatkozó csomagot¹⁹.

A kábítószerekkel szembeni kollektív uniós fellépés támogatása érdekében megerősítették az EMCDDA megbízatását. Ennek célja különösen a fenyegetésvértékelés és a korai előrejelzési

¹¹ COM(2021) 421 final, COM(2021) 420 final, COM(2021) 423 final és az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/847 rendelete (2015. május 20.) a pénzáttalásokat kísérő adatokról és az 1781/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 141., 2015.6.5., 1. o.).

¹² COM(2023) 257 final.

¹³ COM(2023) 234 final.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Büntetőhatósági Együttműködés Európai Uniói Ügynökségéről (Európol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24.).

¹⁵ COM(2021) 780 final.

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/977 irányelve (2023. május 10.) a tagállamok büntetőhatóságai közötti információcseréről és a 2006/960/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről (HL L 134., 2023.5.22.).

¹⁷ COM(2021) 784 final.

¹⁸ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1543 rendelete (2023. július 12.) a büntetőeljárás során az elektronikus bizonyítékokkal kapcsolatban, valamint a büntetőeljárást követően a szabadságvesztés-büntetések végrehajtása céljából kibocsátott, közzésre kötelező európai határozatokról és megőrzésre kötelező európai határozatokról (HL L 191., 2023.7.28., 118. o.), valamint az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1544 irányelve (2023. július 12.) a büntetőeljárásban az elektronikus bizonyítékok gyűjtése céljából a kijelölt telephelyek kijelöléséről és a jogi képviselők kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról (HL L 191., 2023.7.28., 181. o.).

kapacitás javítása, valamint az EMCDDA hatókörének kiterjesztése a politoxikomán kábítószer-használatra, a kábítószer-piacokra és -ellátásra, valamint a kábítószer-prekurzorokra. Az EMCDDA az **Európai Unió új Kábítószer-ügynökségévé** válik, amely 2024. július 2-án kezd meg működését²⁰. Az új Ügynökség egészségügyi és biztonsági fenyegetéskeléseket fog végezni a szintetikus kábítószerekre vonatkozóan. Az Ügynökség szoros figyelemmel fogja kísérni a szintetikus kábítószerekkel kapcsolatos EU-n belüli fejleményeket, és figyelembe veszi azokat az ellenintézkedések kidolgozásakor. Fontos lépés lesz egy olyan **európai kábítószer-riasztórendszer** kidolgozása is, amely lehetővé teszi, hogy a nemzeti hatóságok és a (potenciális) kábítószer-használók gyorsan értesüljenek az új veszélyes anyagok forgalomba hozataláról. Végezetül az új megbízatás előírja az Ügynökség számára, hogy vizsgálja a **kábítószer-prekurzorokat**, továbbá hogy az új anyagok és a lehetséges tendenciák azonosítása érdekében hozza létre igazságügyi és toxikológiai laboratóriumok hálózatát.

Operatív szinten az EU megerősítette a tagállamok bűnüldöző hatóságainak nyújtott támogatását. A **Bűnügyi Fenyegetettség Elleni Európai Multidiszciplináris Platform (EMPACT)** – az uniós belső biztonság tagállami döntéseken alapuló operatív megközelítése – immár megnövelt finanszírozással rendelkező, állandó eszköz. A Bizottság támogatásával folytatódik a nemzetközi partnerekkel való együttműködés az EMPACT keretében. A **maffiajellegű szervezett bűnözői csoportok elleni operatív hálózat** támogatást nyújt a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatokkal szembeni összetett nyomozásokhoz²¹. Ez már 2022-ben kiváló operatív eredményekhez vezetett: 121 őrizetbe vételre és 12 millió EUR készpénz lefoglalására került sor. 42 bűnözői hálózatot azonosítottak, és az Europol és az Eurojust támogatásával több mint 50 kiemelt bűnözőt vontak nyomozás és büntetőeljárás alá. Jelenleg (2022–2023-ban) Belgium, 2024–2025 között pedig Olaszország irányítja majd a hálózatot, és a Bizottság támogatja ezen új prioritás célkitűzéseit és innovatív megközelítését, és felkéri az összes tagállamot és nemzetközi partnert a részvételre. Ezenkívül az **EncroChat**, a **SkyECC** és az **ANOM** titkosított kommunikációs hálózatoknak az Europol támogatásával történő felszámolása számos őrizetbe vételhez és lefoglaláshoz vezetett. Ezáltal a hatóságok különösen értékes betekintést nyertek a bűnözői hálózat tevékenységeibe és módszereibe. Az Europol a tagállamok által folytatott számos más sikeres nyomozást is támogatott, például a 2022. novemberi „Desert Light” műveletet²², amely során szétzúzták a kokainkereskedők „szuperkartelljét”.

A **tengeri elemző és műveleti központ kábítószerekkel foglalkozó részlegének (MAOC-N)** tengeri lefogó műveletekhez nyújtott sikeres támogatása eddig 327 653 tonna kokain és 667 344 tonna kannabisz lefoglalásához vezetett²³. Emellett Belgium és Németország megkezdte a MAOC-N-hez való csatlakozás folyamatát. Az **Európai Unió felülvizsgált tengeri védelmi stratégiája**²⁴ és az **ahoz kapcsolódó cselekvési terv** megerősíti a kiindulási országokban és az

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1322 rendelete (2023. június 27.) az Európai Unió Kábítószer-ügynökségéről (EUDA) és az 1920/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2023.6.30.).

²¹ A finanszírozás a Belső Biztonsági Alapból történik, a 2024–2025-ös időszakban 2 millió EUR.

²² <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/heat-rising-european-super-cartel-taken-down-in-six-countries>

²³ Statisztika – MAOC-N.

²⁴ Az Európai Unió felülvizsgált tengeri védelmi stratégiáját jóváhagyás céljából megküldték a Tanácsnak.

uniós kikötőkben végzett, a MAOC-N, az érintett tagállami hatóságok és az Európai Bizottság szolgálatainak/ügynökségeinek bevonásával zajló közös műveletek iránti elkötelezettséget.

Mivel a szervezett bűnözés szinte mindig transznacionális, az EU szorosabbra fűzi partnerségeit a harmadik országokkal, különösen azokkal, amelyek a legfontosabb kábítószer-kereskedelmi útvonalak mentén fekszenek. Ebbe beletartozik a **Latin-Amerikával és a Karib-térssel** az alábbiak révén megerősített együttműködés: az EU, valamint Latin-Amerika és a Karib-térség közötti kapcsolatok új menetrendje²⁵, az EU, valamint Latin-amerikai és Karibi Államok Közössége (CELAC) által a 2023. július 17–18-i csúcstalálkozón tett nyilatkozat²⁶, valamint az EU és a Latin-amerikai Belső Biztonsági Bizottság (CLASI) közötti együttműködés, amely megerősíti az igazságszolgáltatás, a biztonság és a nemzetközi bűnözési hálózatok elleni küzdelem terén tett erőfeszítések fokozása iránti elkötelezettséget. A regionális technikai segítségnyújtási programok, mint például az **EL PAcCTO**, az **EUROFRONT** és a **COPOLAD III**, valamint a **globális tiltott áramlásokra vonatkozó uniós program** hatékony eszköznek bizonyultak a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló nemzeti és regionális képességek fokozására.

Nyugat-Afrikában az együttműködés elsősorban arra irányul, hogy kialakítsák az állami intézmények és a regionális szervezetek tengeri kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemhez szükséges kapacitásait. Az EU 2018 óta regionális kiegészítő programokat hozott létre, amelyek célja, hogy támogassák az ECOWAS-országoknak a nemzetközi szervezett bűnözés, a tiltott kereskedelem, a kiberbűnözés, valamint a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseit²⁷. **Afrika szarván** az EU Atalanta haditengerészeti művelete hozzájárul a kábítószer- és fegyverkereskedelem felszámolásához, valamint a Szomália partjainál folytatott kalóztámadásoktól és fegyveres rablásoktól való elrettentéshez, azok megelőzéséhez és visszaszorításához. Az EU szilárdan elkötelezett amellett is, hogy **a szubszaharai Afrikába irányuló illegális pénzmozgásokkal foglalkozó „Európa együtt” kezdeményezés** révén kezelje az illegális pénzmozgásokat.

Észak-Afrika és a Közel-Kelet a tiltott kábítószeres jelentős forrása, tranzitterülete és célállomása, és a tiltottkábítószer-üzlet tovább bővül. Az uniós finanszírozású programok – például az **„EU4Monitoring Drugs”** program – elemezték az új kábítószer-kereskedelmi útvonalak kialakulását, az online piacok bővülését és az anyagok szélesebb skálájának rendelkezésre állását.

Emellett **Közép-Ázsiában** az EU két fontos regionális biztonsági programot dolgozott ki azon stratégiájának megvalósítása érdekében, hogy segítséget nyújtson a közép-ázsiai partnereknek a – többek között az Afganisztánból eredő – kábítószer-bűnözéssel kapcsolatos egyes kockázatok kezeléséhez. A **közép-ázsiai kábítószer-ellenes cselekvési program** (CADAP) hozzájárul a kábítószer-használat csökkentéséhez és támogatja a közép-ázsiai kormányok drogpolitikáját,

²⁵ JOIN 2023/17 final

²⁶ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12000-2023-INIT/en/pdf>

²⁷ A kiberbiztonságra és a kiberbűnözés elleni küzdelemre vonatkozó nyugat-afrikai válaszingyintézkedések (OCWAR-C), a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó nyugat-afrikai válaszingyintézkedések (OCWAR-M) és az emberkereskedelemre vonatkozó nyugat-afrikai válaszingyintézkedések (OCWAR-T).

konkrétabban pedig javítja a kábítószer-kereslet csökkentésére irányuló minőségi beavatkozások igénybevételének lehetőségét. A **közép-ázsiai határigazgatási program (BOMCA)** az integrált határigazgatás révén előmozdítja a fenntartható gazdasági fejlődést, a kapacitásépítésre és az intézményfejlesztésre, a kereskedelmi eljárások egyszerűsítésére, a határigazgatási rendszerek javítására és a Közép-Ázsián keresztül tiltott kereskedelem felszámolására összpontosítva.

Az **EU és a Nyugat-Balkán közötti együttműködés** továbbra is prioritást élvez. Nyugat-balkáni partnereink nemzetközi rendőrségi műveletekben való fokozott részvétele, az Európával való szorosabb együttműködésük összekötő tisztviselőiknek az Europol központjába való kiküldése révén, az EMPACT-ba való bekapcsolódásuk és a közös nyomozócsoportokban való részvételük jelentős operatív eredményeket hozott. Az EU továbbra is pénzügyi és technikai támogatást fog nyújtani. Alapvető fontosságú, hogy valamennyi nyugat-balkáni partner létrehozzon működőképes korai előrejelző rendszereket és nemzeti kábítószer-megfigyelő központokat az EMCDDA-val folytatott adatcsere javítása és az uniós Ügynökséggel való munkamegállapodások megkötése érdekében.

Végül hat tagállam (Belgium, Németország, Franciaország, Olaszország, Spanyolország és Hollandia) létrehozta a **súlyos és szervezett bűnözés elleni koalíciót**, amelyben a Bizottság, az Europol és az Eurojust is részt vesz. A koalíció számos fontos, közös érdekű operatív intézkedést javasolt, amelyek nagymértékben megfelelnek az uniós stratégiáknak, és amelyekbe bevonják az uniós ügynökségeket, szerveket és kereteket például az EMPACT-ot. Az intézkedések elsősorban az alábbiakra összpontosítanak: az operatív igények azonosítása, a logisztikai központok biztonságának és a tengeri védelemnek a megerősítése, a bűncselekményekből származó pénzek mozgásának felszámolása, a bűnüldözési képességek technológiai és innovációs eszközökkel való megerősítése, valamint a nemzetközi együttműködés erősítése. A Bizottság elismeri a koalíció erőfeszítéseit, és ezt az ütemtervet annak érdekében határozza meg, hogy magasabb szintre emelje annak munkáját, és tanúságot tegyen az erőfeszítések fokozása iránti uniós elkötelezettségről.

3. KIEMELT INTÉZKEDÉSEK

A bűnözők gyorsan alkalmazkodnak az új haszonszerzési lehetőségekhez. Emellett ahhoz is rendkívül jól értenek, hogy kihasználják a társadalmak fokozott összekapcsoltságát és a műszaki haladást. Ezzel a folyamatosan változó jelenséggel szembesülve elengedhetetlen, hogy a Bizottság, a főképviselő, az Európai Parlament, a Tanács, valamint az uniós ügynökségek és szervek egy kiemelt intézkedésekből álló intézkedéscsomag keretében egyesítsék erőfeszítéseiket. A megvalósításhoz arra van szükség, hogy az intézkedéseket az EU-n belüli hatékony együttműködés keretében, stratégiai nemzetközi partnereink bevonásával és az összes érintett fél határozott politikai elkötelezettsége mellett hajtsák végre.

Ez az ütemterv négy, fokozott fellépést igénylő, kiemelt területére összpontosít.

Először is, a bűnözők jogellenes tevékenységeik megvalósításához felhasználják az EU-ban és harmadik országokban található logisztikai központokat, és bűncselekmények elkövetése érdekében kifejezetten a kiszolgáltatott személyeket célozzák meg. Az EU-nak ezért **meg kell**

erősítenie a logisztikai központok rezilienciáját a bűnözők általi kihasználással szemben. Ennek megvalósítása során szorosan együtt kell működnünk egymással, mivel a bűnözők folyamatosan keresik a leggyengébb láncszemet.

Másodszor, a bűnözői hálózatok dinamikusak, és egyre gyakrabban vesznek igénybe szakosodott bűnözői szolgáltatókat, ami több szereplő bevonásával jár. Az egyéni őrizetbe vételekre nagy szükség van, de nem elégségesek: alapvető fontosságú, hogy a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok eredményesebben tudják **felszámolni a bűnözői hálózatokat, ellehetetleníteni üzleti modelljeiket és elkobozni nyereségüket.**

Nagy hangsúlyt **kell** fektetni **a megelőzésre** is: annak megakadályozása érdekében, hogy a bűnözői hálózatok kizsákmányolják az embereket és a vállalkozásokat, foglalkoznunk kell a szervezett bűnözés kiváltó okaival, és tartós megoldást biztosító intézkedéseket kell hoznunk a bűnözői tevékenységek ellen. Ehhez nemcsak a bűnüldöző hatóságok, hanem az önkormányzatok és a helyi közösségek erőfeszítéseire is szükség van.

Végezetül a szervezett bűnözés mindig is globális jelenség volt, de a közelmúlt technológiai fejlődése még inkább lehetővé teszi, hogy a bűnözők globálisan folytassák üzelmeiket és az EU-n kívülről bonyolítsák tiltott üzleti tevékenységüket. A **nemzetközi együttműködés** ezért elengedhetetlen a bűnözői ellátási útvonalak felszámolásához, valamint a bűnüldözési és igazságügyi együttműködés javításának elősegítéséhez.

3.1. Az Európai Kikötők Szövetsége: a logisztikai központok rezilienciájának megerősítése

A logisztikai központok alapvető fontosságú átjárók, amelyek elősegítik az EU gazdasági jólétét, az áruk EU-n belüli szállítását és az egységes piac megfelelő működését. A kikötők az uniós külkereskedelem volumenének mintegy 75 %-ához és az Unión belüli kereskedelem volumenének 31 %-ához járulnak hozzá. Évente 400 millió utas be- és kiszállására kerül sor az uniós kikötőkben²⁸. A logisztikai központok stratégiai szerepe azonban sebezhetővé teszi azokat **a kábítószer-csempészzel és a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok** és támogatóik **általi kihasználással szemben**, amint azt az EU drogstratégiája és kapcsolódó cselekvési terve is elismeri.

Az **Europol és az antwerpeni, hamburgi/bremerhaveni és rotterdami kikötők biztonsági irányítóbizottsága** által készített, az uniós kikötőkben működő bűnözői hálózatokról szóló **közös jelentésben**²⁹ hangsúlyozottaknak megfelelően számos lehetőség kínálkozik arra, hogy a

²⁸ Európai Bizottság, Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság, Assessment of potential of maritime and inland ports and inland waterways and of related policy measures, including industrial policy measures (A tengeri és belvízi kikötőkben és belvízi utakban rejlő lehetőségek, valamint a kapcsolódó szakpolitikai intézkedések, többek között az iparpolitikai intézkedések értékelése) – Zárójelentés, Kiadóhivatal, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2832/03796>

²⁹ https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Joint-report_Criminal%20networks%20in%20EU%20ports_Public_version.pdf

bűnözők beszivárgásra és illegális szállítmányok célba juttatására használják fel ezeket a kikötőket. A bűnözők különféle módszereket alkalmaznak a kábítószeres tengeri szállítókonténerekben történő szállítására. E módszerek közé tartozik a ritkábban ellenőrzött konténerek használatára való áttérés, ellopott konténerek hivatkozási kódjainak használata (PIN-csalás), a konténerek nyilvántartási számának másolása, valamint a szállítmány megszerzésére a legkedvezőbb időpontot kiváró, kijuttató csoportok alkalmazása. Rendkívül lényeges, hogy az említett elterjedt módszerek sikerének kulcsa a **korruptió**, mivel a bűnözői hálózatok bennfentes kikötői alkalmazottak használnak a kábítószereseket és tiltott árut tartalmazó konténerek EU-ba történő szállításának megszervezésére³⁰.

A bűnözői hálózatok gyorsan a kevésbé védett vagy kisebb kikötők felé irányítják át ellátási útvonalait. A logisztikai központok biztonságának megerősítése ezért olyan **közös uniós megközelítést** tesz szükségessé, amelyben az érintett szereplők összehangoltan működnek együtt. A kikötők védelmét célzó hatékony fellépés a **jelenlegi hiányosságok és gyengeségek egyértelmű értékelésével** kezdődik. A Bizottság ezért megkezdte a **kikötőkben folytatott kábítószer-kereskedelem schengeni tematikus értékelését**. Ennek eredményeként 2023-ban a bevált módszereket tartalmazó értékelő jelentés, 2024 elején pedig tanácsi ajánlásokra irányuló javaslat készül.

Emellett a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem – beleértve a kábítószer-kereskedelemnek a kábítószer kikötőkbe érkezését követő felszámolását is – részét fogja képezni annak a **két vizsgálatnak**, amelyeket a **Bizottság** 2023-ban indított a **tengeri adatokkal**, valamint a **vasúti és közúti közlekedésre vonatkozó bűnüldözési igényekkel** kapcsolatban, és amelyek eredményei 2024-ben várhatók.

Ezek, valamint egyéb megállapítások és bevált módszerek megvalósítása érdekében a Bizottság azt javasolja, hogy az **Európai Kikötők Szövetsége** útján erősítsék meg a kikötők rezilienciáját. Ehhez szükség lesz a vámközösségnek – mint a tiltott kereskedelem elleni első védelmi vonalnak – a mozgósítására, a kábítószer-kereskedelem mögött álló bűnözői hálózatok felszámolására irányuló bűnüldözési együttműködés javítására, valamint a köz- és magánszféra partnerségének kialakítására azon erőfeszítések összefogása érdekében, amelyek a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre, valamint a logisztikai, információs technológiai, humánerőforrás és operatív folyamatoknak a bűnözés beszivárgásával szembeni védelmére irányulnak.

1. intézkedés: A vámközösség mozgósítása a kábítószer-kereskedelem ellen

Főbb szereplők: Bizottság, Európai Csalás Elleni Hivatal, tagállamok (különösen a vámhatóságok)

Az uniós külső határokon a tagállami vámhatóságok jelentik az első védelmi vonalat, amely védelmet nyújt az EU-nak a tiltott kereskedelemmel szemben, garantálja polgárainak biztonságát

³⁰ Ugyanott.

és megvédi pénzügyi érdekeit³¹. Ezzel összefüggésben, mivel **a vámhatóságok általi összes kábítószer-lefoglalás közel 70 %-a uniós kikötőkben történik**, alapvető fontosságú a vámhatóságok – amelyeknek egységesen kell fellépniük – és más érdekelt felek, különösen a rendvédelmi szervek közötti hatékony együttműködés megerősítése. Az EU határainak védelme érdekében a vámhatóságoknak továbbra is hatékonyan kell alkalmazniuk a rendelkezésre álló kockázatkezelési és -ellenőrzési politikákat és eszközöket.

Ezért az Európai Kikötők Szövetsége révén a Bizottság olyan, a Vám programon³² keresztül finanszírozott **keretet hoz létre, amely elősegíti a tiltott kábítószeres és kábítószer-prekurzorok csempészetéhez kapcsolódó hatékony kockázatkezelést és vámellenőrzéseket** a vámhatóságok közötti, a Bizottság bevonásával zajló együttműködés biztosítása érdekében. Első lépésként **külön projektcsoportot** hoznak létre, amelyben a tagállami vámhatóságok vezetői és szakértői szintű képviselői vesznek részt. A projektcsoport feltérképezi a helyszínen kialakult helyzetet, közös értelmezés és összehangolt megközelítés kialakítására törekszik, azonosítja a vámfelügyelet hiányosságait és gyengeségeit, fenyegetés- és kockázatértékelést készít, közös targetálási kritériumokat határoz meg, és megosztja a bevált módszereket.

Ez előkészíti a terepet ahhoz, hogy a **közös kockázati kritériumok és a kiemelt vámellenőrzések** uniós szintű meghatározása révén még összehangoltabb és hatékonyabb vámellenőrzések jöjjenek létre. A Bizottság az uniós és a nemzeti kockázatkezelési eszközöket ötvözve tesz javaslatot ezek végrehajtására a tagállamoknak. Az említett kiemelt ellenőrzések javítani fogják a valós idejű elemzést, a tagállamok közötti együttműködést, és megoldásokat kínálnak a kikötőkben és az ellátási láncban található ellenőrizetlen területek lefedésére. Az ellenőrzések során a strukturált információcserére vonatkozó megközelítést (interoperabilitás vagy a szisztematikus adatcsere kerete) is tesztelni fogják a kábítószer- és prekurzor-kereskedelem elleni küzdelem támogatása érdekében.

E fellépés folytatásaként és 2024 közepétől a Bizottság **új szakértői csoportot** hoz létre a Vám program keretében. Ez a csoport külön költségvetéssel és forrásokkal fog rendelkezni, és építeni fog a Bizottság egyik legproduktívabb és legoperatívabb szakértői csoportjának³³ módszertanára és sikerére. A projektcsoport ezen új szakértői csoporttá alakítása biztosítani fogja, hogy az összehangolt vámügyi fellépés mind témák szerint, mind földrajzi szempontból rugalmasabb legyen. Ez a kikötőkben és más (szárazföldi, légi) határokon folytatott operatív együttműködés javításán fog alapulni. Ennek az az oka, hogy a kábítószer-kereskedelem elleni hatékony

³¹ A Tanács állásfoglalása a bűnüldözés területén folytatott vámügyi együttműködésről és annak az EU belső biztonságához való hozzájárulásáról.

³² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/444 rendelete (2021. március 11.) a vámügyi együttműködést szolgáló Vám program létrehozásáról (HL L 87., 2021.3.15.).

³³ A CELBET (a vámhatóságok között a keleti és délkeleti szárazföldi határokkal foglalkozó vámügyi szakértői csoport) a 11 keleti és délkeleti szárazföldi határral rendelkező tagállamot (BG, FI, EE, EL, HR, HU, LT, LV, PL, SK, RO) tömörítő szakértői csoport, amelyet a Vám program keretében finanszíroznak. A csoport különösen hatékonynak bizonyult a helyszíni operatív megoldások kidolgozásában, már bizonyította tapasztaltságát a más bűnüldöző hatóságokkal való együttműködés terén, és mindenképpen biztosítja, hogy a vámellenőrzések harmonizált módon történjenek az EU szárazföldi határain.

megközelítéshez összehangolt uniós fellépésre van szükség, amely valamennyi közlekedési módra kiterjed. Ez a megközelítés hozzájárulna a harmadik országokkal és más bűnüldöző hatóságokkal folytatott hatékonyabb operatív együttműködéshez is.

Továbbá **2024-től** a Bizottság **vámellenőrzési berendezések támogató eszközére (CCEI) irányuló programot**³⁴ fogja alkalmazni ezen uniós prioritás támogatására oly módon, hogy **több mint 200 millió** EUR-t különít el a legkorszerűbb berendezések finanszírozására, amelyek segíthetik a vámhatóságokat a konténerek és más szállítóeszközök átvilágításában, és így növelik a tiltott kábítószerrel és kábítószer-prekursorokkal kapcsolatos vámügyi kockázatkezelés és ellenőrzések hatékonyságát. Mindez magában foglalja a vámlaboratóriumok támogatását, amelyek számára biztosítani fogják a kábítószer elemzéséhez és az egyre nagyobb kihívást jelentő dizájn prekursorok kezeléséhez szükséges berendezéseket is.

2. intézkedés: A kikötői bűnüldözési műveletek erősítése

Főbb szereplők: tagállamok, Bizottság, Európai Csalás Elleni Hivatal, Europol, Eurojust, Európai Ügyészség

A kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos sikeres megközelítés nem korlátozódik a logisztikai központokra vagy a kábítószer-ellátási lánc más részeire. Mivel az EU együttesen növeli a tiltott kábítószer korai felderítésének hatékonyságát, kiemelten fontos **biztosítani a kábítószer-kereskedelem alapos kivizsgálását és büntetőeljárás alá vonását annak garantálása érdekében, hogy ez a bűncselekmény ne legyen kifizetődő.** Ezt úgy lehet megtenni, hogy felkutatják az elkövetőket és azokat a hálózatokat, amelyekhez tartoznak. Az összehangolt bűnüldözés elengedhetetlen a lefoglalások mögött álló bűnözői hálózatok felderítéséhez. Egyes esetekben például a rendvédelmi szervek dönthetnek úgy, hogy a vámhatóságokkal egyeztetve megfigyelési célokból figyelemmel kíséri a konténereket ahelyett, hogy azonnal lefoglalnák azok tartalmát. Egy másik lehetőség, hogy digitális nyomozásokat indítanak a kikötőkben használt szoftveres vezérlőrendszerekkel való esetleges visszaélések felderítése érdekében. Ezenkívül a bűnüldöző hatóságok úgy is kivizsgálhatnák a korrupciós vádakat, hogy a visszaélést bejelentő személyek kapcsolattartó pontjaként járnak el.

A Bizottság továbbra is támogatni fogja az **EMPACT**-ot és annak működését, amely a kábítószer-kereskedelemre vonatkozó holisztikus megközelítésének platformként szolgál. A Bizottság a továbbiakban is elő fogja mozdítani az EMPACT-on belüli együttműködést, amely az Európai Kikötői Szövetség fejlesztésének egyik fő katalizátora.

Az EMPACT-on belül két olyan operatív prioritás van, amelyek tekintetében a rendvédelmi szervek és a vámhatóságok együttműködnek a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemben: **ezek a kannabisz, kokain és heroin, valamint a szintetikus kábítószerrel és új pszichoaktív**

³⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1077 rendelete (2021. június 24.) a vámellenőrzési berendezések pénzügyi támogató eszközének az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról (HL L 234., 2021.7.2.).

anyagok. A bűnüldöző hatóságok ezeken a területeken folytatják a kábítószer-előállítás és -felderítéssel, a tiltott kereskedelem útvonalaival és a kábítószer-kereskedelmi hálózatok módszereivel kapcsolatos ismeretek megosztását és kivizsgálását, amelyek targetálási kritériumok és kockázati profilok formájában operatív szinten hasznosíthatók. Az intézkedések közé tartozik a kockázatokra vonatkozó releváns információk strukturáltabb és szisztematikusabb megosztása, a jogszerű üzleti struktúrákkal való visszaélésre vonatkozó stratégiai és taktikai hírszerzési kép megerősítése, a szintetikus kábítószeres és új pszichoaktív anyagok előállításában és kivitelében részt vevő titkos laboratóriumok felderítése és felszámolása, valamint a kokain, a kannabisz, a heroin, a szintetikus kábítószeres és az új pszichoaktív anyagok mozgását vizsgáló, határokon átnyúló konkrét műveletek végrehajtása. Tekintettel a kábítószer-kereskedelem globális jellegére, a Bizottság összehangolja, ösztönzi és támogatja az e két prioritással kapcsolatos nemzetközi szerepvállalást. Jelenleg 18 harmadik ország lép fel a kannabisszal, a kokainnal és a heroinnal, 13 pedig a szintetikus kábítószeresekkel és új pszichoaktív anyagokkal szemben. A Bizottság 2024–2025-ben fokozni fogja az együttműködést azáltal, hogy **további támogatást nyújt ahhoz, hogy a harmadik országokat még jobban integrálják** ebbe a két prioritásba. Feltétlenül szükség lesz a tagállamok és a harmadik országok vámhatóságainak aktív részvételére.

A Bizottság továbbra is támogatja és fejleszti majd a két laboratóriumi hálózatot (a **Vámlaboratóriumok Európai Hálózatát** és az **Igazságügyi Szakértői Intézetek Európai Hálózatát**). Ezek a laboratóriumok segítik a rendvédelmi szerveket és a vámhatóságokat a nyomozásokban és ellenőrzésekben, és a Bizottság ösztönözni fogja a laboratóriumok és a bűnüldöző hatóságok közötti fokozott együttműködést. Emellett a Horizont 2020 uniós kezdeményezés projektjeinek eredményeként létrejövő technológiák új képességeket biztosítanak a bűnüldözés számára, lehetővé téve a tiltott kábítószeres és prekursorok határokon történő hatékonyabb felderítését³⁵.

3. intézkedés: A köz- és magánszféra közötti partnerség a kábítószer-csempészet és a bűnözés beszivárgása ellen

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok, Europol, EMCDDA, a köz- és magánszféra érdekelt felei

Számos állami és magánszereplő – **a kikötői hatóságoktól a hajózási társaságokig és más szolgáltatókig** – döntő szerepet játszik a **kikötők biztonságának** védelmében. Ők jelentik az első kapcsolatfelvételi pontot a kábítószer-csempészet és a bűnözés beszivárgása elleni küzdelemben. Ennek az az oka, hogy olyan folyamatokat, rendszereket és berendezéseket alkalmaznak, amelyek segíthetnek azonosítani a belső fenyegetéseket a teljes tengeri ellátási láncokban, a szállítmányok eredetének helyétől kezdve a tranzit- és átrakodási csomópontokon át egészen a végső rendeltetési helyig. A kikötői hatóságoknak és a magán hajózási társaságoknak tisztában kell lenniük a kábítószer-kereskedelem és a bűnözés beszivárgása elleni küzdelemben

³⁵ Border detection of illicit drugs and precursors by highly accurate electrosensors (A tiltott kábítószeres és prekursorok nagy pontosságú fotoelektromos szenzorokkal való felderítése a határon) | BorderSens | Projekt | Tájékoztató | H2020 | CORDIS | Európai Bizottság (europa.eu)

betöltött szerepükkel. Rendelkezniük kell a konténerek nyomon követéséhez és a kikötői területek kamerákkal, szenzorokkal és szkennerekkel történő biztosításához szükséges eszközökkel. Birtokában kell lenniük továbbá az alkalmazottaik megfelelő szűréséhez és biztonsági ellenőrzéséhez szükséges eszközöknek, hogy megghiúsítsák a bűnszövetkezetek által elkövetett korrupciós kísérleteket.

Ezt azonban önállóan nem tudják megtenni. A kábítószer-kereskedelem és a bűnözés beszivárgásának elkerülése érdekében az EU-nak egyesítenie kell erőit. **A magánszektor és a bűnüldöző hatóságok összefogása** elősegítheti olyan operatív és konkrét megoldások azonosítását és megvalósítását, amelyek megakadályozzák, hogy a bűnözői hálózatok beszivároghassanak az uniós kikötőkbe, és azokat kábítószer-kereskedelem céljára használják. Ezzel összefüggésben a Bizottság a vonatkozó uniós jogszabályok teljes körű és alapos végrehajtását és érvényesítését szorgalmazza³⁶ (beleértve a legfontosabb munkaköröket betöltő alkalmazottak biztonsági ellenőrzését vagy védelmi háttérellenőrzését).

A logisztikai központok rezilienciájának megerősítése érdekében a Bizottság **köz- és magánszféra közötti partnerség** keretében fogja össze az összes érintett köz- és magánszférabeli szereplőt; a tagállamokat, a helyi hatóságokat, a bűnüldöző hatóságokat, köztük a vámhatóságokat is, az uniós ügynökségeket és a kikötők magánszereplőit. A Szövetség a köz- és a magánszektor szakértelmére és tapasztalataira építve elő fogja mozdítani a bevált módszereket és a kellő gondosságot. Összehangolt intézkedéseket fog bevezetni, hogy fokozza a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre és a logisztikai csomópontoknak a bűncselekmények beszivárgásával szembeni védelmére irányuló erőfeszítéseket. A Szövetség munkája során hangsúlyt helyez majd a stratégiai és operatív információk cseréjére. A Bizottság mérlegelni fogja, miként lehetne a Szövetség tagjai közötti információcserét a leghatékonyabban megvalósítani.

3.2. A nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok felszámolása

A bűnözői hálózatok gyorsan fejlődnek, hogy jelentős pénzügyi haszonra tegyenek szert. A bűnözés egyre összetettebbé és rugalmasabbá válása különösen megnehezíti a szervezett bűnözéssel kapcsolatos nyomozásokat, mivel a hálózat egyik tagjának elfogása esetén könnyen a helyébe léphet egy másik. Ezenkívül a bűnözői hálózatok kifinomult technikákat alkalmaznak vagyonuknak a felderítés előli elrejtésére. Magas szintű közvetítők szolgáltatásait veszik igénybe, akik a formális pénzügyi rendszeren kívüli, párhuzamos rejtett rendszereket működtetnek, mint amilyen például a hawala³⁷.

³⁶ Lásd: Az Európai Parlament és a Tanács 2004/725/EK rendelete (2004. március 31.) a hajók és kikötőlétesítmények védelmének fokozásáról (HL L 129., 6. o.), valamint az Európai Parlament és a Tanács 2005/65/EK irányelve (2005. október 26.) a kikötővédelem fokozásáról (HL L 310., 28. o.).

³⁷ [The Other Side of the Coin: An Analysis of Financial and Economic Crime](#) (Az érme másik oldala: a pénzügyi és gazdasági bűnözés elemzése) [Europol \(europa.eu\)](#)

Az EU szervezett bűnözésre vonatkozó stratégiájában foglaltaknak megfelelően ahhoz, hogy valódi változást lehessen elérni a szervezett bűnözés elleni küzdelemben, **a bűnözői hálózatokat teljes egészében fel kell számolni**. Ehhez jobb hírszerzési képre; megfelelő eszközökkel és képzettséggel biztosított szakszolgáltatásokra; a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok hatékony, célzott és összehangolt fellépésére; valamint a szervezett bűnözés elleni szilárd jogi keretre van szükség, amely az operatív fellépés alapját képezi.

4. intézkedés: A társadalomra nézve legnagyobb fenyegetést jelentő bűnözői hálózatok feltérképezése

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok, Europol, Eurojust, CEPOL

A legnagyobb hatás elérése érdekében a bűnüldöző és igazságügyi hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk **azokra a hálózatokra, amelyek a legnagyobb veszélyt jelentik társadalmunkra és a lakosságra nézve**. Ezek a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok korrupciót alkalmaznak, beszivárognak a legális gazdaságba, erőszakos cselekményeket, többek között megfélemlítést követnek el, és párhuzamos rejtett pénzügyi rendszereket működtetnek.

E bűnszervezetek megcélzásához paradigmaváltásra van szükség: **az egyéni bűnözőkkel és konkrét bűncselekményekkel szembeni fellépésről át kell helyezni a hangsúlyt a hálózatok egészének felgöngyölítésére és büntetőeljárás alá vonására. Az EMPACT-on belül a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatokra helyezett új prioritás** megteremtette e közös munka alapjait, amely az uniós tagállamok és a nemzetközi partnerek (köztük 2023-ban 37 nem uniós ország) bűnüldöző és igazságügyi hatóságait fogja össze az uniós intézmények, ügynökségek és szervek támogatásával.

Következő lépésként az Europol – a tagállamok támogatásával – **2024 elején feltérképezi azokat a bűnözői hálózatokat**, amelyek a legnagyobb fenyegetést jelentik, függetlenül attól, hogy uniós vagy nem uniós országokban működnek-e. Ez elő fogja segíteni a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok legfontosabb tagjainak vagy támogatóinak azonosítását is. A feltérképezés jelentősen **javítani fogja a bűncselekményekkel kapcsolatos hírszerzési képet**, amely alapul szolgál majd a célzott fenyegetéskértékelésekhez, és segíti a nyomozások rangsorolását. A feltérképezést **rendszeresen frissíteni kell**, hogy a hatóságok tisztában legyenek a hálózatok tevékenységeiben és módszereiben bekövetkezett változásokkal. Ezen túlmenően a Bizottságnak, a tagállamoknak és az Europolnak az EMPACT keretében **közös mutatókat és értékeléseket** kell kidolgozniuk annak érdekében, hogy 2025-re megvalósulhasson az adatok összehasonlíthatósága. Emellett a Bizottság meg fogja vizsgálni annak lehetőségeit, hogy az EU szinergiákat alakítson ki az Interpol bűnügyi elemzésével.

5. intézkedés: Szakosodott ügyészek és bírák hálózata a bűnszövetkezetek felszámolása érdekében

Főbb szereplők: Eurojust, Europol, tagállamok

A bűnözői hálózatok és illegális tevékenységeik gyakran **különböző joghatóságra terjednek ki**, de ez az egyik tagállamban indított nyomozások megkezdésekor ez nem mindig ismert. Még ha a

nyomozók tisztában is vannak a bűnözői hálózat földrajzi kiterjedésével, **gyakorlati akadályokba** ütközhetnek. Ezen akadályok közé tartozik, hogy nehezen tudják azonosítani a más tagállamokban dolgozó partnereiket vagy nem ismerik megfelelően a más tagállamokban hatályos konkrét szabályokat – például a nyomozási intézkedések végrehajtásának feltételeit.

A bűnözői hálózatok és üzleti modelljeik EU-szerte történő felszámolása érdekében a hatóságoknak **bizalmat és kapcsolatokat kell kiépíteniük** az információk mielőbbi cseréje és párhuzamos nyomozások indítása érdekében azokban a tagállamokban, ahol kapcsolatokat azonosítottak. Az eljárás során az érintett igazságügyi hatóságok közötti rendszeres párbeszéd elengedhetetlen a nyomozási stratégiák összehangolásához és a bizonyítékok határokon átnyúló beszerzésének felgyorsításához.

Az igazságügyi hatóságok közötti, szervezett bűnözési ügyekben folytatott **összetett, határokon átnyúló nyomozásokkal** kapcsolatos információcsere és együttműködés megerősítése érdekében, **az Eurojust támogatásával létre kell hozni a tagállamok szakosodott ügyészeiből és bíráiból álló hálózatot**. A hálózat olyan szakértői központ lesz, amely támogatja az igazságügyi hatóságokat, és megkönnyíti a szervezett bűnözéssel kapcsolatos nyomozással és büntetőeljárás alá vonással kapcsolatos szakértelem, bevált módszerek és egyéb ismeretek cseréjét. Elősegíti majd a különböző érintett nemzeti hatóságok közötti párbeszédet, fórumot biztosít a jogi és gyakorlati problémák megvitatására, és előmozdítja az Eurojust igénybevételét a határokon átnyúló szervezett bűnözéssel kapcsolatos ügyekben.

6. intézkedés: A pénzügyi nyomozások megkönnyítése

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok, Europol, Eurojust, CEPOL

Mivel a szervezett bűnözés elsődleges célja a nyereségszerzés, a „**kövesd a pénz útját**” **megközelítés** a leghatékonyabb módja annak, hogy a bűnözőket megfosszák a jelentős illegális nyereségüktől. A pénzügyi nyomozásoknak a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelem érdekében történő megerősítéséről szóló tanácsi következtetésekből³⁸ a tagállamok kötelezettséget vállaltak arra, hogy a szervezett bűnözés elleni küzdelem kulcsfontosságú részeként **javítják a pénzügyi nyomozásokat**. Az **elkobzásról és a vagyonvisszaszerzésről** szóló bizottsági javaslatnak az Európai Parlament és a Tanács általi közelgő elfogadása támogatni fogja a szisztematikus pénzügyi nyomozásokat. Ezeket a nyomozásokat elő fogja segíteni a **bankszámla-nyilvántartások összekapcsolásáról** szóló közelmúltbeli megállapodás, valamint a **pénzmosás elleni küzdelemre vonatkozó szabályok** megerősítése. A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló jogalkotási csomag elfogadását követően a jövőbeli Pénzmosás Elleni Hatóság (AMLA) operatív támogatást nyújt a pénzügyi információs egységeknek a közös elemzések elvégzése során. Ez hozzá fog járulni a határokon átnyúló ügyek hatékonyabb felderítéséhez és elemzéséhez.

³⁸ ST 8927/20, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8927-2020-INIT/hu/pdf>.

A pénzmosás elleni szabályok kiegészítéseként egyes tagállamok **köz- és magánszféra közötti partnerségeket** hoztak létre, amelyek lehetővé teszik az **operatív információk cseréjét a hatóságok és a bankok, valamint a pénzügyi és hitelintézetek között**. Ezek a partnerségek segítik azokat a magánszervezeteket, amelyek élen járnak a több milliárd napi tranzakció közötti illegális tökemozgások azonosításában, hogy feltárják a nehezen felderíthető tevékenységeket. A tagállamok közötti ilyen típusú együttműködés fejlesztésének elősegítése érdekében az Europol pénzügyi információs köz- és magánszféra közötti partnersége az Europol megbízatásának keretein belül kidolgozza a tagállamokban és harmadik országokban **a pénzmosás elleni partnerségek 2024 közepéig történő létrehozása érdekében megalkotott** jogi kereteket és a megtett gyakorlati lépéseket összegző **tervet**. A tervnek figyelembe kell vennie az e tárgyban készült bizottsági szolgálati munkadokumentumban³⁹ meghatározott bevált gyakorlatokat és jogi megfontolásokat, valamint a pénzmosás elleni csomaggal kapcsolatos tárgyalások eredményét. Ennek különösen a tagállamok által már megtett lépésekre kell épülnie annak biztosítása érdekében, hogy a személyes adatok cseréje a pénzmosási bűncselekmények megelőzése, felderítése és kivizsgálása céljának eléréséhez szükséges és azzal arányos mértékre, valamint a személyes adatok védelme érdekében meghatározott biztosítékokra korlátozódjon.

A bűnüldöző hatóságoknak szisztematikusabban kell alkalmazniuk a **párhuzamos pénzügyi nyomozásokat** a szervezett bűnözéssel kapcsolatos nyomozások során. Az összetett pénzügyi nyomozásokhoz azonban speciális szakértelemre, kapacitásra és technológiai eszközökre van szükség. A tagállamok támogatásában kulcsfontosságú szerepet játszik az **Europol Pénzügyi és Gazdasági Bűnözés Elleni Központja**, amely 2022-ben több mint 400 pénzügyi nyomozást támogatott⁴⁰, valamint az Eurojust, amely iránymutatásokat és bevált gyakorlatokat biztosít az illetékes hatóságoknak a tiltott tevékenységből származó vagyon visszaszerzésére vonatkozóan. A központ különösen értékes támogatást nyújthat a rejtett bankolással kapcsolatos vizsgálatokra irányuló közös tevékenységekhez. Emellett a **CEPOL képzési kapacitásai** segíthetik a tagállamokat abban, hogy javítsák a bűnüldöző szervek készségeit és növeljék szakértelmüket a pénzügyi nyomozások terén.

A bűnözői hálózatok pénzügyi profiljának kialakításához össze kell állítani és elemezni kell a különböző információforrásokat, többek között a kriptoeszközökre vonatkozó információkat, amelyeket a kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó csoportok gyakran használnak finanszírozási nyomvonaluk elrejtésére. Ehhez össze kell hangolni az összegyűjtött adatok különböző formátumait, azonosítani kell a strukturálatlan adatkészletekben szereplő szervezeteket, és a vizsgálat számos alanyának adatait kell egyeztetni. Egyes tagállamok, például Lettország, Szlovénia és Spanyolország e célból saját **eszközöket** fejlesztettek ki vagy fejlesztenek **a pénzügyi tranzakciók elemzésére**. A **FIU.net** részét képező, 2021 óta a Bizottság által üzemeltetett és kezelt **ma³tch eszköz** lehetővé teszi a pénzügyi információs egységek számára, hogy álnevek használatával összevegyék az információkat (pl. a tranzakciókra

³⁹ Bizottsági szolgálati munkadokumentum a köz- és magánszféra közötti partnerségeknek a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzése és az azok elleni küzdelem keretében történő felhasználásáról, Brüsszel, 2022. október 27. (SWD/2022 347 final).

⁴⁰ <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-financial-and-economic-crime-centre-efecc>

vonatközoán), valamint azt, hogy valós időben megállapítsák, hogy egy vizsgálati alanyról egy másik egység tud-e már. Ha igen, az információk kicserélhetők, az ügyeket pedig közösen lehet felépíteni. A pénzügyi információs egységeket határozottan arra ösztönzik, hogy teljes mértékben használják ki a FIU.net ma³tch funkcióját.

Emellett a **Horizont Európa program** keretében a Bizottság 2024 júniusában pályázati felhívást tesz közzé a biztonsággal kapcsolatos kutatásra és innovációra vonatkozóan, amely további finanszírozási lehetőségeket biztosít a hatékony pénzügyi nyomozások⁴¹ lefolytatásához szükséges konkrét eszközök kidolgozásához és alkalmazásához.

7. intézkedés: A digitális nyomozások megkönnyítése

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok, Europol, Eurojust, CEPOL

A mindennapi tevékenységekhez hasonlóan az illegális tevékenységek is egyre inkább az interneten zajlanak. A nyomozók azzal szembesülnek, hogy a bűnözők gyorsan kihasználják az online világ kínálta lehetőségeket, és egyre fejlettebb technológiákat alkalmaznak céljaik eléréséhez. A Bizottság ezért arra törekszik, hogy a fejleményekre való reagálás érdekében több munkaterületet vizsgáljon meg. A **hatékony bűnüldözést szolgáló adathozzáféréssel foglalkozó magas szintű munkacsoportot** a Bizottság 2023 júniusában hozta létre⁴². A magas szintű munkacsoportban a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok, az adatvédelemmel, a magánélet védelmével és a kiberbiztonsággal foglalkozó szakértők, a magánszektor, a nem kormányzati szervezetek és a tudományos körök képviseltetik magukat. A csoport feltárja azokat a kihívásokat, amelyekkel a bűnüldöző szakemberek mindennapi munkájuk során szembesülnek, és potenciális megoldásokat kínál azok leküzdésére. Ezek célja az adatokhoz való megfelelő hozzáférés biztosítása, a bűnözés elleni küzdelem és a közbiztonság fokozása a digitális korban. A csoport **2024-ben** technikai, operatív vagy jogi ajánlásokat tartalmazó **jelentést fog kiadni**.

A Bizottság emellett a Kiberbűnözés Elleni Európai Képzési és Oktatási Csoportnak⁴³ a képzési erőforrások fejlesztésében való támogatásával segíti a **tagállami hatóságok digitális nyomozások elvégzésére irányuló kapacitásának** növelését. A csoport az elmúlt 3 évben legalább 1 000 rendőr számára biztosított képzést. Ezenkívül a Bizottság finanszírozza a Kiberbűnözés Elleni Európai Technológiai Fejlesztési Szövetséget⁴⁴, amely digitális eszközöket fejleszt ki a nyomozások támogatására, amelyeket azután ingyenesen bocsát az uniós bűnüldöző hatóságok és az Europol rendelkezésére. Az Eurojust a számítástechnikai bűnözés elleni európai igazságügyi hálózaton keresztül, stratégiai támogatással és bevált gyakorlatokkal támogatja a kiberbűnözés elleni küzdelmet.

⁴¹<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/horizon-cl3-2024-fct-01-08>

⁴² COM(2023) 3647 final.

⁴³ <https://www.ecteg.eu/>

⁴⁴ <https://www.eactda.eu/>

Maga a kábítószer-kereskedelem is online zajlik a kódolt virtuális drogpiacon és a nyilvános interneten, többek között a közösségi médián keresztül. Az ilyen típusú illegális kereskedelem elleni küzdelem komoly kihívást jelent. A Bizottság törekedni fog az online kábítószer-kereskedelem leküzdésére, többek között az **uniós internet fórumon** keresztül a magánszektorral folytatott együttműködés révén. A fórum 2024-ben **tudáscsomagot** állít össze, amelynek célja, hogy támogassa a közösségimédia-vállalatokat a platformjaikon megjelenő, kábítószerrel kapcsolatos tartalmak hatékonyabb moderálásában. Emellett a Bizottság 2024-ben egy **informatikai eszközt** fog kifejleszteni, hogy a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem érdekében segítse a bűnüldöző hatóságokat a **darknet felügyeletében**⁴⁵. Végezetül a Horizont Európa program keretében a Bizottság 2023 novemberétől egy olyan biztonsági kutatási projektet fog finanszírozni, amely a tiltott kábítószer-előállítás és -kereskedelem elleni küzdelem során mesterséges intelligenciát használ.

8. intézkedés: A Schengeni Információs Rendszer figyelmeztető jelzéseiben rejlő lehetőségek kihasználása

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok, Europol

Az operatív információk határokon átnyúló cseréje elengedhetetlen a bűnözők felkutatásához és elfogásához. A Schengeni Információs Rendszer (SIS) elemei – a 2023 márciusában hatályba lépett új jogi keret⁴⁶ révén – segítenek megakadályozni, hogy a bűnözők és terroristák észrevétlenül mozogjanak az EU-n belül vagy lépjenek be az EU-ba. A továbbfejlesztett SIS a figyelmeztető jelzések és a biometrikus adatok új kategóriáit (például tenyérnyomatokat, ujjnyomokat és DNS-adatokat) foglalja magában a hamis személyazonossággal utazó személyek, valamint az általuk használt gépkocsikra vagy egyéb tárgyakra vonatkozó információk helyes azonosítása érdekében. A személyekre és tárgyakra vonatkozóan rejtett ellenőrzés, kikérdezés vagy célzott ellenőrzés céljából kiadott új figyelmeztető jelzések lehetővé teszik a hatóságok számára, hogy célzott információkat gyűjtsenek a súlyos vagy szervezett bűnözés vagy terrorizmus gyanúsítottjairól.

Emellett az Europol nemrégiben megerősített megbízatása lehetővé teszi az ügynökség számára, hogy támogassa a tagállamokat a nem uniós országok vagy nemzetközi szervezetek által továbbított adatok feldolgozásában. Az Europol javasolhatja továbbá, hogy a tagállamok vigyék be az információs figyelmeztető jelzéseket a SIS-be⁴⁷.

⁴⁵ A darknet uniós koordinációjú felügyelete a bűncselekmények elleni fellépés érdekében – az Európai Parlament által javasolt előkészítő intézkedés végrehajtása az EU kábítószer elleni stratégiájával és cselekvési tervével összhangban, az EMCDDA és az Europol bevonásával.

⁴⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1862 rendelete (2018. november 28.) a rendőrségi együttműködés és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés terén a Schengeni Információs Rendszer (SIS) létrehozásáról, működéséről és használatáról, a 2007/533/IB tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1986/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2010/261/EU bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2018.12.7., 56. o.).

⁴⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/991 rendelete (2022. június 8.) az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a büntügyi nyomozások

A tagállamokat ezért határozottan arra bátorítjuk, hogy a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelem érdekében teljes mértékben használják ki a SIS-ben rendelkezésre álló eszközöket. Különösen fontos, hogy a tagállamok figyelmeztető jelzéseket adjanak ki a rendszerben szereplő, nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok tagjaira vagy támogatóira vonatkozóan, és jelentsék a találatokat az Europolnak. 2023 márciusában a Bizottság tanulmányt készített azzal a céllal, hogy feltárja és értékelje a SIS figyelmeztető jelzésekkel kapcsolatos kiegészítő információk nemzeti hivatalok (SIRENE-irodák) általi cseréjét, és különböző javaslatokat tegyen annak megújításával kapcsolatban, hogy lehetővé tegye ezen információk hatékonyabb felhasználását. 2026-ban a Bizottság átfogó értékelést fog készíteni a SIS központi rendszeréről, a nemzeti hatóságok közötti kiegészítő információcseréről – beleértve az automatizált ujjnyomat-azonosító rendszer értékelését is –, valamint a SIS tájékoztató kampányairól.

9. intézkedés: Úton a szervezett bűnözés elleni szilárdabb jogi keret felé

Főbb szereplők: Bizottság, Európai Parlament, Tanács, főképvisező

A hatékony uniós jogi keret elengedhetetlen ahhoz, hogy a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok rendelkezzenek a szervezett bűnözés elleni küzdelemhez szükséges eszközökkel. Egy 2023 februárjában közzétett, a szervezett bűnözésről szóló 2008. évi kerethatározat⁴⁸ hatékonyságát értékelő tanulmány rámutatott a bünszervezetben való részvétel tekintetében a bűncselekmények, büntetések és nyomozati eszközök terén a tagállamok között fennálló jelentős eltérésekre. Ezek a különbségek akadályozzák a határokon átnyúló együttműködést, és eltántoríthatják a hatóságokat a bűnözői hálózatok és azok tagjainak vizsgálatától.

A feltárt hiányosságok kezelése érdekében a Bizottság együtt fog működni a tagállamokkal, az Európai Parlamenttel, az uniós ügynökségekkel és szervekkel, valamint más érdekelt felekkel annak érdekében, hogy megerősítsék a szervezett bűnözés elleni jogi keretet és annak végrehajtását. A meglévő jogi keret értékelése során meg kell vizsgálni a szervezett bűnözés harmonizált jogi meghatározásait is, és azokat hozzá kell igazítani a bűnözői hálózatok és kulcsfontosságú tagjaik valós körülményeihez azért, hogy visszatartó erejű szankciókat lehessen alkalmazni a bünszervezetben való részvételre vagy annak irányítására vonatkozóan. Annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok jobban fel tudják deríteni és ki tudják vizsgálni a szervezett bűncselekményeket, a felülvizsgálat során fel kell tárnunk azokat az intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a hatóságok rendelkezzenek a megfelelő speciális nyomozási technikákkal. Át kell gondolni, hogy az összetett nyomozások kezeléséhez szükség van-e további intézkedésekre, például a szervezett bűnözésre vonatkozó nemzeti stratégiákra, valamint több tudományágon alapuló szakértelemmel rendelkező szakosodott egységekre. A

támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról (HL L 169., 2022.6.27., 1. o.).

⁴⁸ A Tanács 2008/841/IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről (HL L 300., 2008.11.11., 42. o.).

felülvizsgálat során ezenkívül meg kell vizsgálni, hogy a **koronatanúk** együttműködésének megkönnyítése érdekében szükség lenne-e uniós szintű intézkedésekre.

2024-ben értékelni fogjuk a **tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004/757/IB tanácsi kerethatározatot**⁴⁹, különösen a kábítószer-kereskedelem vonatkozásában. A – különösen a büntetőjogi szankciókra vonatkozó – szabályokat módosítani, korszerűsíteni és erősíteni lehetne.

Uniós szinten tovább kell gondolni, hogy más olyan intézkedések is relevánsak lehetnek-e, amelyek korlátozzák a bűnözői hálózatok tagjainak az EU belső piacához való hozzáférését. Egyes, harmadik országok által alkalmazott intézkedések, amelyek értékes kiegészítésként szolgálhatnak a bűnüldözési erőfeszítésekhez, elszigetelik a bűnözőket a gazdaságba való beszivárgást lehetővé tevő pénzeszközöktől, és korlátozzák a határokon átnyúló működésre való képességüket, különösen akkor, ha a gyanúsított az EU-n kívül tartózkodik.

3.3. Megelőzés

A Bizottság úgy véli, hogy a **bűnmegelőzés a szervezett bűnözés leküzdésére irányuló hosszú távú válasz szerves részét képezi**. Az EU bűnmegelőzési politikája olyan technikai vagy adminisztratív akadályok létrehozására összpontosít, amelyek meggátolják, hogy az egyének bűncselekményt kövessenek el. Emellett előmozdítja a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjét a bűnözést és a visszaesést kiváltó tényezők enyhítése érdekében, beleértve az annak megakadályozására irányuló erőfeszítéseket, hogy az emberek olyan kiszolgáltatott helyzetbe kerüljenek, amely bűnöző magatartáshoz vezethet. A megelőzés az EU biztonságpolitikájának szerves részét képezi, amely kiterjed a kábítószerekre⁵⁰, a korrupcióra⁵¹, a kiberbűnözésre⁵² és számos más területre.

A bűnmegelőzés **multidiszciplináris és ügynökségközi megközelítésének** magában kell foglalnia a helyi hatóságokkal és a civil társadalommal való szoros együttműködést. Ez hozzájárulhat a bűnözői tevékenység valószínűségének csökkentéséhez azáltal, hogy akadályokat emel, növeli a potenciális áldozatok tudatosságát, és támogatja a kiszolgáltatott személyeket és közösségeket a bűnözővé válás kockázatának csökkentésében. A Bizottság támogatja a tagállamokat, valamint a helyi politikai döntéshozókat és gyakorló szakembereket abban, hogy **tényeken alapuló szakpolitikákat és eszközöket részesítsenek előnyben a bűnözés megelőzése érdekében**. A Bizottság hangsúlyozza továbbá, hogy a politikai döntéshozóknak és gyakorlati szakembereknek uniós, nemzeti és helyi szinten egyértelműen kijelölt és jól bevált

⁴⁹ A Tanács 2004/757/IB kerethatározata (2004. október 25.) a tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról (HL L 335., 2004.11.11., 8. o.).

⁵⁰ COM(2020) 606 final.

⁵¹ COM(2023) 234 final.

⁵² https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/cybercrime_en

terjesztési és kommunikációs csatornákon keresztül **kell kapcsolódniuk egymáshoz, és meg kell osztaniuk egymással az információkat.**

10. intézkedés: A szervezett bűnözői tevékenységek megelőzése közigazgatási intézkedések révén

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok, Europol, a közigazgatási megközelítés európai hálózata

Az EU-ban jelenleg működő bűnözői hálózatok több mint 80 %-a legális üzleti struktúrákat használ bűncselekmények céljára⁵³. Például kisvállalkozásokat hoznak létre, hogy tisztára mossák illegális nyereségeiket, vagy hogy közbeszerzési eljárásokban versenyezzenek, ami a közintézmények megkárosítását eredményezi. Ezért alapvető fontosságú, hogy a **közigazgatási hatóságok tisztában legyenek azzal**, hogy milyen jelentős szerepet játszhatnak a szervezett bűnözés elleni küzdelemben. Emellett nemzeti és helyi szinten **megfelelő eljárásokat kell bevezetni** a vállalkozások bezárására, az engedélyek, pályázatok és támogatások megadása előtti háttérellenőrzések elvégzésére, valamint egyéb akadályok – például egészségügyi vagy munkaügyi ellenőrzések – bevezetésére, amelyek megakadályozzák, hogy a bűnözők bűncselekményt kövessenek el.

Több tagállam jól kidolgozott keretekkel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik a helyi hatóságok számára a **közigazgatási eszközök felhasználását arra, hogy megakadályozzák a bűnözők** legális vállalkozásokba és a közigazgatási infrastruktúrába való **beszivárgását**. Más tagállamokban azonban az **adminisztratív megközelítés** még mindig gyerekcipőben jár. Ezenkívül a nemzeti keretek és gyakorlatok közötti különbségek megnehezítik a határokon átnyúló együttműködést, aminek következtében a bűnözőknek csak annyit kell tenniük, hogy egy másik országban hoznak létre új, csalást elkövető vállalkozásokat, ha a hatóságok megszüntetik a korábbi vállalkozásukat.

Ezért tovább kell erősíteni a bevált gyakorlatok és az iránymutatások valamennyi tagállam közötti cseréjét annak érdekében, hogy azok segítsék a tagállamokat a közigazgatási megközelítés alkalmazására szolgáló nemzeti keretek kialakításában. A Bizottság **2024-ben gyakorlati iránymutatást fog kidolgozni** a bűnözők beszivárgása elleni küzdelem során szükséges adminisztratív eszközök használatáról és információcseréről. Ez a munka az EU Regionális Információs és Tudásközpontja⁵⁴ (Belgium, Németország és Hollandia közötti, határokon átnyúló közigazgatási megközelítést támogató, uniós finanszírozású projekt), az európai közigazgatási megközelítési hálózat⁵⁵ és az EMPACT tapasztalataira fog támaszkodni.

Az igazgatási megközelítés az EMPACT kilenc közös horizontális stratégiai céljának egyike. A Bizottság határozottan arra ösztönzi a tagállamokat és az Europolit, hogy 2024-ben és 2025-ben hajtsanak végre olyan konkrét operatív intézkedéseket, amelyek hozzájárulnak ehhez a célhoz.

⁵³ <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

⁵⁴ EURIEC.

⁵⁵ [Kezdőlap – Európai közigazgatási megközelítési hálózat.](#)

11. intézkedés: A dizájner prekursorok elterjedése elleni küzdelem

Főbb szereplők: Bizottság, Európai Parlament, Tanács, EMCDDA

A bűnözők a tiltott kábítószer-előállításához szükséges mindennapi termékek gyártásához elengedhetetlen vegyi anyagokat használnak és alakítanak át. A kábítószer-prekursorokhoz való hozzáférés korlátozása és ellenőrzése érdekében az EU már bevezetett szabályokat⁵⁶. A bűnözők azonban könnyen megkerülhetik az ezekre az anyagokra vonatkozó meglévő ellenőrzéseket azáltal, hogy újabb dizájner prekursorokat hoznak létre, amelyek a hagyományos kábítószer-prekursorokhoz kémiaiailag közel álló anyagok. Ezeket a vámellenőrzések megkerülése érdekében készítik, és nincs ismert jogszerű felhasználásuk.

A kábítószer-prekursorokra vonatkozó jelenlegi uniós jogszabályi keret⁵⁷ időigényes, anyagonkénti jegyzékbe vételt szorgalmazó megközelítést alkalmaz, ami megnehezíti a szervezett bűnözéssel kapcsolatos innováció ütemének követését. Minden alkalommal, amikor egy új hatóanyagot kábítószer-prekursorként azonosítanak, és az ezt követően ellenőrzésre és megfigyelésre kerül, a bünszervezetek kismértékben módosítják a molekuláris szerkezetet, és új dizájner prekursor hoznak létre. Ez sokkal gyorsabban elvégezhető, mint ahogy az anyagot jegyzékbe veszik (ellenőrzik).

Ezért a Bizottság 2024-től innovatív módszereket kíván meghatározni a **kábítószer-prekursorok jegyzékbe vételére vonatkozó jelenlegi megközelítés felgyorsítására és kiszélesítésére**. A jegyzékben szereplő anyagok körét ki fogják terjeszteni az olyan egyértelműen azonosított származékokra és kapcsolódó vegyi anyagokra, amelyekké az adott anyag a tiltott előállítás során könnyen átalakítható vagy amelyek helyettesítő anyagként használhatók fel. A jegyzékbe vétel időzítése. Emellett a Bizottság az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal együttműködve minden erőfeszítést meg fog tenni annak érdekében, hogy felgyorsítsa a további anyagokat felsoroló, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására irányuló eljárást. A Bizottság javaslatot tesz majd arra, hogy a meglévő uniós jogi kereten belül a lehető legteljesebb mértékben alkalmazzák ezt az új megközelítést a további anyagok jegyzékbe vételekor.

Egy későbbi szakaszban, a szóban forgó kérdések és a lehetséges megoldások alapos vizsgálatát követően, valamint a kábítószer-prekursorokról szóló uniós rendeletek⁵⁸ értékelésének

⁵⁶ A Tanács 111/2005/EK rendelete (2004. december 22.) a kábítószer-prekursoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 22., 2005.1.26., 1. o.), valamint az Európai Parlament és Tanács 273/2004/EK rendelete (2004. február 11.) a kábítószer-prekursorokról (HL L 47., 2004.2.18., 1. o.).

⁵⁷ A Tanács 111/2005/EK rendelete (2004. december 22.) a kábítószer-prekursoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 22., 2005.1.26., 1. o.), valamint az Európai Parlament és Tanács 273/2004/EK rendelete (2004. február 11.) a kábítószer-prekursorokról (HL L 47., 2004.2.18., 1. o.).

⁵⁸ COM(2020) 768 final.

eredményeire építve a Bizottság **felülvizsgálhatja ezeket a rendeleteket**⁵⁹ a dizájner prekurzorokkal kapcsolatban azonosított problémák kezelése céljából is. A Bizottság jelenleg is támogatja és a jövőben is támogatni fogja a nemzetközi erőfeszítéseket. Az EU határozottabb többoldalú együttműködésre és figyelemfelkeltésre törekszik a jegyzékben nem szereplő anyagok, különösen a dizájner prekurzorok jelentette kihívásokkal kapcsolatban. Az EU ezenkívül szorosan figyelemmel kíséri az ENSZ Kábítószer-bizottságának munkáját és részt vesz abban, mivel a bizottság rendszeresen felülvizsgálja és elemzi a globális kábítószerhelyzetet. Az EU továbbra is szorosan együttműködik a **Nemzetközi Kábítószer-ellenőrző Szervvel** és a hasonlóan gondolkodó országokkal, amelyek konkrét lépéseket tesznek e jelenség ellen. Alapvető fontosságú a reakcióképesség növelése, mivel jelenleg a bűnözőknek bőven van idejük arra, hogy kitalálják, hogyan kerüljék meg az ellenőrzéseket.

12. intézkedés: A gyermekek és fiatalok bűnözői hálózatok általi toborzásának megakadályozása

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok (beleértve a helyi hatóságokat), EMCDDA, európai bűnmegelőzési hálózat, civil társadalmi szervezetek

A bűnözői hálózatok, köztük a kábítószer-kereskedők kizsákmányolják a kiszolgáltatott személyeket, és fiatalokat, sőt gyermekeket használnak bűncselekmények elkövetésére. Ilyen tevékenységek lehetnek a betörés, a bolti lopás, a kábítószerrel töltött konténerek kiürítése, robbanóanyagok elhelyezése, online csalás elkövetése vagy bankszámlák „kölcsonzása”. A könnyű pénzkereseti lehetőséget kereső fiatalokat arra biztatják, hogy hagyják ott az iskolájukat vagy a munkahelyüket. A fiatalok védelme és a bűnözői tevékenységek felszámolása érdekében **elengedhetetlen a hatékony bűnmegelőzési politikákba és eszközökbe való beruházás.**

A bűnmegelőzés magában foglalja **a helyi közösségeket, a családokat, az iskolákat, a szociális jóléti ágazatot, a civil társadalmat, a bűnüldözési szerveket, az igazságszolgáltatást, a büntetés-végrehajtási hatóságokat és a magánszektor**. Ebben az összefüggésben nagyon fontos az uniós és nemzeti források hatékony felhasználása a társadalmi kohézió javítása, a munkanélküliség kezelése és annak biztosítása érdekében, hogy a fiatalok ne hagyjanak fel a tanulmányaikkal. Az Európai Szociális Alap Plusz révén a Bizottság továbbra is segíteni fogja a kiszolgáltatott helyzetben lévő fiatalokat a lehetőségeik kiaknázásában azáltal, hogy a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával összhangban támogatja a szegénység, a társadalmi befogadás és az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelemre irányuló helyi kezdeményezéseket⁶⁰.

Az európai bűnmegelőzési hálózat, az uniós radikalizálódástudatossági hálózat és az EMPACT tapasztalataira építve a Bizottság erősíteni fogja a bűnmegelőzéssel kapcsolatos ismeretek és bevált gyakorlatok cseréjét. A Bizottság a tagállamokkal, az uniós bűnmegelőzési hálózattal és más érdekelt felekkel együtt összefogja a bűnmegelőzéssel foglalkozó szakembereket és a

⁵⁹ A Tanács 111/2005/EK rendelete (2004. december 22.) a kábítószer-prekurzoroknak a Közösség és harmadik országok közötti kereskedelme nyomon követésére vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 22., 2005.1.26., 1. o.), valamint az Európai Parlament és Tanács 273/2004/EK rendelete (2004. február 11.) a kábítószer-prekurzorokról (HL L 47., 2004.2.18., 1. o.).

⁶⁰ COM(2017) 250 final.

politikai döntéshozókat egy **2024-ben tartandó, a bűnmegelőzésről szóló magas szintű konferencia** keretében, és bemutatja a **szervezett bűnözésben való toborzás megelőzésére vonatkozó bevált gyakorlatokat**.

13. intézkedés: A közbiztonság és a népegészségügy javítása a kábítószer-használat és -értékesítés, valamint a kábítószer-bűnözés által érintett területeken.

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok, EMCDDA

Több uniós országban kábítószerrel kapcsolatos bűnözési gócpontok alakultak ki. Egyes helyszíneken, például a városi negyedekben, a vasúti és metróállomásoknál, valamint az elhagyatott városi területeken különösen gyakori a **kábítószer-kereskedelem, a kábítószer-használat és a kábítószer-bűnözés**. Ez számos **tényezőnek**, többek között a szegénységnek és a társadalmi kirekesztésnek tudható be. Ez a helyi közösségekben a biztonság hiányához vezet, és az ezeken a területeken kábítószerrel használó személyek továbbra is szenvednek az egészségügyi problémáktól, a megbélyegzéstől és a társadalmi károktól. Az illegális tevékenységek ilyen jellegű koncentrálódása által támasztott kihívásokat a helyi hatóságok nem tudják egyedül megoldani, és ezek tartós megoldásokat igényelnek.

A helyi, regionális és nemzeti helyzetek közötti jelentős különbségek miatt olyan célzott megoldásokat kell találni, amelyek ötvözik a bűnüldözési válaszlépéseket a társadalmi és egészségügyi intézkedésekkel. Alapvető fontosságú, hogy teret teremtsünk a bevált gyakorlatok és a bizonyítékokon alapuló szemléletek érintettek közötti cseréjéhez. A Bizottság az EMCDDA támogatásával **2024-ben magas szintű konferenciát** szervez a bűnüldöző, egészségügyi és szociális szakemberek, valamint a helyi hatóságok – köztük az egészségügyi szolgálatok – részvételével a bevált gyakorlatok kidolgozása érdekében. Az EMPACT keretében együttes fellépésre és képzésre kerül sor az EMCDDA európai uniós megelőzési programja⁶¹ alapján.

3.4. Nemzetközi együttműködés

A bűnözői hálózatok globális kiterjedése és összekapcsoltsága miatt az EU-nak még sürgetőbbé vált, hogy **határain túlra is kitekintve, átfogó megoldásokat találjon**. A kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemben elsőbbséget élvez az azon országokkal és régiókkal folytatott együttműködés, ahol a kábítószer-ellátás fő útvonalai találhatók, és amelyeket különösen érintenek a kábítószer-kereskedelem káros hatásai. Alapvető fontosságú továbbá az együttműködés azokkal a kulcsfontosságú partnerekkel, akik segíthetnek a megoldások biztosításában. Az EU külső tevékenysége és partnerségei átfogóak: a megelőzésre és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre egyaránt összpontosítanak.

⁶¹ https://www.emcdda.europa.eu/publications/manuals/european-prevention-curriculum_en

Az EU-nak tovább kell javítania a bűnüldözési és igazságügyi együttműködést azokkal az országokkal, amelyek nemzeti jogi kereteivel a bűnözők saját maguk vagy vagyonuk elrejtése érdekében visszaélnék. Emellett a **Global Gateway stratégia**⁶² égisze alatt az EU továbbra is beruház a partnerek infrastrukturális szükségleteibe, nevezetesen a logisztikai központok sebezhetőségének megszüntetésébe olyan célzott „Európa együtt” kezdeményezések révén, amelyek a biztonságot és a technológiai fejlesztést is támogatják.

Ami a **kikötőknek** a bűnözés beszivárgásával szembeni **védelmét** illeti, a nem uniós országokkal folytatott együttműködése során a Bizottság hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a kikötők teljes mértékben betartsák az „Életbiztonság a tengeren” tárgyú nemzetközi egyezményt (SOLAS) (különösen a tengeri védelem javítását célzó különleges intézkedéseket), valamint a hajók és kikötőlétesítmények védelmére vonatkozó nemzetközi szabályzatot (ISPS-szabályzat)⁶³.

14. intézkedés: A kábítószer-kereskedelem elleni operatív műveletek támogatásának megerősítése Nyugat-Afrikában

Főbb uniós szereplők: Bizottság, tagállamok, MAOC-N, Europol

A Guineai-öböl a Dél-Amerikából induló **kábítószer-kereskedelmi útvonal egyik fő állomásává** vált. A kábítószer a Dél-Amerikából induló halászhajókon, kedvtelési célú vízi járműveken, vitorláshajókon és más típusú hajókon keresztül jut el Európába a Guineai-öblön keresztül. Ezek a hajók a part mentén veszik fel az illegális rakományukat, és a Guineai-öböl felé hajóznak, hogy a kábítószereket más hajókhoz szállítsák. Ezek a hajók ezt követően a szárazföldre szállítják a rakományt, onnan pedig a Szahara sivatagon keresztül Európába csempészik a kábítószert.

A folyamatosan változó tengeri fenyegetésekkel szemben kialakított uniós tengeri védelmi stratégiával és cselekvési tervvel⁶⁴, valamint a Guineai-öbölre vonatkozó uniós stratégiával⁶⁵ összhangban a Bizottság az uniós tagállamokkal együtt azon fog munkálkodni, hogy összehangolt módon kezelje ezt a kábítószer-ellátási útvonalat. Ennek elérése érdekében biztosítják az információcserét, megerősítik a térségben a nemzeti tengeri jelenlétet, a tengeri elemző és műveleti központ kábítószerekkel foglalkozó részlegével (MAOC-N) együtt elősegítik a közös műveleteket, valamint **további támogatást biztosítanak a nyugat-afrikai országok kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre irányuló kapacitásának növelésére**, például a globális tiltott áramlásokra vonatkozó program révén.

Az „**Afrika tengeri védelmének fokozása**” (**Biztonságos tengert Afrikának**) elnevezésű, küszöbön álló tengeri védelmi program célja, hogy megerősítse a bűnüldöző szervek kapacitásait

⁶² JOIN/2021/30 final

⁶³ [SOLAS XI-2 és az ISPS-szabályzat \(imo.org\)](https://imo.org).

⁶⁴ Az Európai Unió felülvizsgált tengeri védelmi stratégiáját jóváhagyás céljából megküldték a Tanácsnak.

⁶⁵ A Guineai-öbölre vonatkozó uniós stratégia, 2014. március 17., az Európai Unió Tanácsa <https://www.consilium.europa.eu/media/28734/141582.pdf>

a tengeren zajló kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemben mind a Guineai-öböl térségében, mind a Szuahéli-part mentén, mind pedig az Indiai-óceán nyugati részének szigeti régiójában.

Emellett Nyugat-Afrika esetében az EU jelenleg vizsgálja egy **lehetséges jövőbeli regionális beavatkozás lehetőségét, amelyet a kereskedelmi folyosókra és csomópontokra vonatkozó átfogó szemléletmód vezérel.** Egy ilyen program még inkább hozzájárulna a stabilizációs erőfeszítésekhez, különösen a szervezett bűnözés és a nyugat-afrikai terrorista tevékenységek elterjedése közötti lehetséges meglévő kapcsolatok kezelése révén.

15. intézkedés: Latin-Amerika és a Karib-térség országaival a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén folytatott uniós együttműködés fokozása

Főbb uniós szereplők: Bizottság, Europol, Eurojust, tagállamok

Mivel a Latin-Amerikát és a Karib-térséget (LAC), valamint az EU-t érintő bűnügyi fenyegetések mindkét régióban komoly hatással vannak az emberek biztonságára és jólétére, a fenyegetés leküzdése érdekében egyesíteni kell erőinket. A Latin-Amerikával folytatott bűnüldözési együttműködés javítása érdekében a Bizottság prioritásként **a személyes adatoknak az Europollal való cseréjéről szóló nemzetközi megállapodásokról** tárgyal Bolíviával, Brazíliával, Ecuadorral, Mexikóval és Peruval. A Bizottság emellett fokozza **az Eurojusttal történő nemzetközi igazságügyi együttműködési megállapodásokkal** kapcsolatos tárgyalások lezárására irányuló munkát Brazíliával, Argentínával és Kolumbiával. A Bizottság mérlegelni fogja továbbá, hogy javaslatot tegyen a Tanács által adott megbízatás kiterjesztésére, különösen más latin-amerikai országokra vonatkozóan, az Eurojustnak a régióban folytatott igazságügyi együttműködéssel kapcsolatos jövőbeli szerepvállalása érdekében.

A megerősített EU–LAC igazságügyi és biztonsági partnerség és az ahhoz kapcsolódó „Európa együtt” kezdeményezés részeként léteznek olyan regionális programok, amelyek több dél-amerikai országban támogatják az integrált határigazgatási erőfeszítéseket és az emberkereskedelem és -csempészet elleni küzdelmet⁶⁶ (EUROFRONT), valamint olyan programok, amelyek Latin-Amerikában és a Karib-térségben csökkentik a kábítószer-kínálatot és -keresletet (COPOLAD). Regionális programra példa a globális tiltott áramlásokra vonatkozó program is, amelynek célja a szervezett bűnözés elleni küzdelemre irányuló kapacitás kiépítése (többek között) Latin-Amerikában és a Karib-térségben. A magas szintű párbeszédet az EU és a CELAC közötti, a kábítószerrel kapcsolatos koordinációs és együttműködési mechanizmus is erősíteni fogja. E tekintetben a nemzetközi szervezett bűnözés elleni új európai–latin-amerikai segítségnyújtási program (EL PAcCTO 2.0) további forrásokat biztosít az EU, valamint a latin-amerikai és karibi országok közötti bűnüldözési együttműködés megerősítéséhez, beleértve az Ameripol támogatását is. Az EL PAcCTO 2.0 részeként egy közös projekt támogatni és erősíteni fogja az információk és a hírszerzési anyagok cseréjét, egyszerűsíti a műveleteket, és maximalizálja az Europol és Kolumbia közötti adatfelhasználást a kábítószer-kereskedelemmel foglalkozó bűnözői hálózatok felszámolása érdekében. Az „Európa együtt” megközelítést

⁶⁶ Kolumbia, Ecuador, Peru, Bolívia, Argentína, Paraguay és Brazília.

követve a Bizottság azt is meg fogja vizsgálni, hogy miként lehetne támogatni a **helyi speciális nyomozócsoportokat** abban, hogy nem uniós országokban összetett vizsgálatokat végezzenek.

2022-ben 44 tonna kokaint foglaltak le az ecuadori Guayaquilban. Guayaquil térségének kikötői mára a leggyakrabban használt logisztikai csomópontok közé tartoznak, amelyekből a kábítószer konténerekben jut el Európába. A Bizottság a nemzeti hatóságokkal együtt **külön értékelést fog készíteni Guayaquil kikötőinek** és az öböl térségének **sebezhetőségéről** annak érdekében, hogy prioritásként kezelje a jövőbeli tevékenységeket, beleértve az uniós támogatást is.

16. intézkedés: Szövetségek létrehozása a szintetikus kábítószeresek jelentette fenyegetések kezelésére

Főbb szereplők: Bizottság, Europol, EMCDDA és tagállamok

A **szintetikus kábítószeresek** világszerte könnyen és gyorsan gyárthatók nagy mennyiségben és olcsó vegyi anyagokból. A szintetikus kábítószeresek az elmúlt évtizedben nemzetközi és regionális szinten is elterjedtek, és **valódi fenyegetést jelentenek** az egészségre és a biztonságra nézve. Egyre nagyobb aggodalomra ad okot a világ minden részére exportált szintetikus kábítószeresek Európában történő előállítására is. Az EU-nak ezért felelősséget kell vállalnia, és hozzá kell járulnia a jelenség leküzdéséhez, különösen a nemzetközi partnerek felkutatása révén. Az információcsere és a tapasztalattal megosztás rendkívül értékes, különösen az észak-amerikai országokkal, ahol a fentanillal kapcsolatos problémák a leggyakoribbak. Az EU-nak fokoznia kell felkészültségét, és erőteljes felügyeleti intézkedéseket kell bevezetnie.

A Bizottság 2023. július 7-én megerősítette, hogy az EU csatlakozik az Egyesült Államok által kezdeményezett, **a szintetikus kábítószeresek jelentette fenyegetések kezelésével foglalkozó nemzetközi koalícióhoz**. A Bizottság és a főképvisele az érintett uniós ügynökségekkel és tagállamokkal együtt hozzá fog járulni a koalíciónak a globális felügyeleti kapacitás javításával, a szintetikus kábítószeresek előállításával és kereskedelmével kapcsolatos kihívásokra való felkészültség megerősítésével, valamint a kábítószer-kereslet és a kábítószeresekkel összefüggő ártalmak csökkentésére irányuló megközelítések kidolgozásával kapcsolatos munkájához. A Bizottság támogatja továbbá az Egyesült Államok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy 2023 decemberében jóváhagyás céljából az ENSZ Közgyűlése elé terjessze a szintetikus kábítószeresekről szóló határozatot.

A Bizottság ezenkívül további eszmecseréket fog tartani **Kínával, különösen a kábítószeresekről szóló uniós párbeszéd keretében**, hogy fokozza a tiltott kábítószeresek előállításának, valamint a kábítószer-prekurzorok és a kábítószeresek tiltott előállításához szükséges egyéb alapvető vegyi anyagok jogellenes felhasználásának és kereskedelmének megakadályozásával kapcsolatos együttműködést. A 2024-ben tartandó, kábítószeresekről szóló következő EU–Kína párbeszéd mellett a Bizottság a **prekurzorokkal foglalkozó közös EU–Kína ellenőrzési csoport** keretében folytatni kívánja a kölcsönös igazgatási segítségnyújtást az információcsere érdekében. Ez hozzá fog járulni az EU és Kína közötti kereskedelem tárgyát képező tiltott kábítószeresek előállításához gyakran használt prekurzorok és vegyi anyagok jogellenes felhasználásának megakadályozásához is.

17. intézkedés: A bűnüldözési és igazságügyi együttműködés megerősítése a nem együttműködő országokkal és területekkel

Főbb szereplők: Bizottság, tagállamok

A modern bűnözői hálózatok határokon átnyúló jellegűek. Mindenféle illegális árut szállítanak nemzetközi kereskedelmi útvonalakon, és a joghatóságok közötti réseket kihasználva kábítószer-kereskedelmet folytatnak, valamint elrejtik és tisztára mossák a bűncselekményből származó hatalmas bevételeiket⁶⁷. Ugyanakkor a nem együttműködő országokat és területeket menedékhelyként használják a rendkívüli nyomozati értéket képviselő, szökésben levő személyek számára, hogy kibújjanak a nyomozás és a büntetőeljárás alól. Emellett azok, akik rejtett bankrendszereket működtetnek, általában olyan országokban rejtőzködnek, ahol az EU-val folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés bonyolult, és ahol magas életszínvonalat élvezhetnek.

A közelmúltbeli jelentős nyomozások – például az Europol által 2022 novemberében támogatott sikeres „Desert Light” művelet⁶⁸ – szintén rávilágítottak arra, hogy **elengedhetetlen a nem uniós országokkal folytatott hatékony igazságügyi együttműködés** annak biztosítása érdekében, hogy a letartóztatott bűnözőket kiadják, büntetőeljárás alá vonják és elítéljék. Ezért alapvető fontosságú **a nem uniós országokkal folytatott bűnüldözési és igazságügyi együttműködés megerősítése**. Különös figyelmet kell fordítani a kiadatásra, a pénzügyi nyomozásokra és az EU-n kívüli vagyonvisszaszerzésre, többek között a nem uniós országokba kiküldött tagállami vagy uniós ügynökségi összekötő tisztviselők szoros együttműködése révén. A koordináció fokozása, az EU hatásának maximalizálása és a nem uniós országokkal való együttműködés javítása érdekében meg kell fontolni uniós bűnüldöző és igazságügyi összekötő tisztviselők kinevezését és kiküldését a kulcsfontosságú nem uniós országokba.

Az operatív tevékenységek javítása mellett fontos, hogy a hatékony nemzetközi szintű büntetőjogi együttműködéshez közös jogi keret álljon rendelkezésre. A Bizottság a nem uniós országokkal folytatott párbeszéde során felkéri ezeket az országokat, hogy csatlakozzanak az Európa Tanács egyezményeihez a kölcsönös bűnügyi jogsegély⁶⁹, a kiadatás⁷⁰, valamint a vagyoni eszközök befagyasztása és elkobása⁷¹ területén.

A Bizottság azon fog munkálkodni, hogy feltárja a tagállamoknak a nem uniós országokkal kapcsolatos aktuális problémáit, hogy az uniós alapjogi normákkal összhangban lévő

⁶⁷ <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

⁶⁸ <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/heat-rising-european-super-cartel-taken-down-in-six-countries>

⁶⁹ Az Európa Tanács kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezménye (ETS 30. sz.), <https://rm.coe.int/16800656ce>

⁷⁰ Az Európa Tanács kiadatási egyezménye (ETS 24. sz.), <https://rm.coe.int/1680064587>

⁷¹ Az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló egyezménye (CTS 198), <https://rm.coe.int/168008371>

hatékonyabb együttműködés érdekében egyesítsék diplomáciai erőfeszítéseiket. A Bizottság továbbá meg fogja vizsgálni annak lehetőségét, hogy konkrét **uniós kiadatási megállapodások** megkötésére irányuló tárgyalásokat kezdjen, amennyiben az ilyen megállapodások megkötésének előfeltételei teljesülnek.

3.5. Együttműködés és támogatás nyújtása

Az uniós stratégiák elfogadása óta a Bizottság, a tagállamok, valamint az uniós ügynökségek és szervek rendszeresen találkoznak annak érdekében, hogy kiépítsék a politikai döntéshozók és a szakemberek multidiszciplináris közösségét, és rendszeres párbeszédet folytassanak. A Bizottság továbbra is együtt fog működni valamennyi érdekelt féllel a szervezett bűnözésre vonatkozó stratégia végrehajtása és az e közleményben ismertetett intézkedések terén a bevált gyakorlatok cseréje, az információmegosztás és az operatív együttműködés megkönnyítése, valamint a jövőbeli igények átgondolása érdekében.

Emellett a Bizottság a 2023–2025-ös időszakra elkülönített uniós finanszírozás révén pénzt mozgósított a szervezett bűnözés elleni küzdelem támogatására. A **Belső Biztonsági Alap** keretében számos témában – többek között a korrupcióval, a digitális nyomozásokkal és az EMPACT támogatásával kapcsolatban – fog pályázati felhívásokat szervezni. Konkrétan a Bizottság **2023 végéig összesen 20 millió EUR értékben tesz közzé pályázati felhívást a szervezett bűnözésre vonatkozóan.**

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A szervezett bűnözés mértéke, kifinomultsága és erőszakos következményei komoly fenyegetést jelentenek az EU biztonságára nézve. Mivel a bűnözői hálózatok módszerei egyre kifinomultabbá válnak, az EU-nak **sürgősen válaszlépéseket kell tennie: fokoznia kell az e hálózatok felszámolására tett erőfeszítéseit.** Ez a dokumentum ezért meghatározta a nagy kockázatot jelentő bűnözői hálózatok és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem fokozása érdekében uniós szinten szükséges legfontosabb intézkedéseket. A szervezett bűnözésre és a kábítószerekre vonatkozó uniós stratégiák teljes körű végrehajtására irányuló munkát változatlan lendülettel kell folytatni. A Bizottság kötelezettséget vállal arra, hogy ezeket a további intézkedéseket 2024-ben és 2025-ben végrehajtja, szoros együttműködésben a tagállamokkal, valamint az uniós ügynökségekkel és szervekkel.

A közös, szilárd és hatékony szabályok elengedhetetlenek a nemzeti intézkedések, valamint a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem elleni uniós és nemzetközi együttműködés fellendítéséhez és e bűncselekmények áldozatainak védelméhez. A **Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a jogalkotási ciklus végéig fogadják el az elkobzásról és vagyonvisszaszerzésről szóló irányelvet, a prűmi rendelet felülvizsgálatát, a bankszámla-nyilvántartások összekapcsolására vonatkozó szabályokat, a javasolt pénzmosás elleni**

küzdelemről szóló jogalkotási csomagot, valamint a korrupció ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló irányelvtervezetet. A Bizottság ismét hangsúlyozza elkötelezettségét amellett, hogy továbbra is szorosan együttműködik társjogalkotóival e cél elérése érdekében.

Az EU-nak és tagállamainak prioritásként kell kezelniük a szervezett bűnözés és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelmet. **Együtt kell fellépniük a minket érő fenyegetésekkel szemben,** ezért a Bizottság azt javasolja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, hogy teljes mértékben támogassák az ütemtervben meghatározott kiemelt, illetve közép- és hosszú távú intézkedéseket.